

ἄλλοντος αὖθις φυλή θέλει εἰσθαι ὡς ἔκεινας τὰς ἔξαιρειτας ἀρχαῖς φυλὰς τῶν ἀνθρώπων ὅν ἡ ἱστορία μᾶς διετήρησε τὸν ἐνθύμησιν, τῶν ἀποίων δμως δὲν μπαντώμεν κύτε καὶ ἴγνος.

Οἱ Λάπωνες τῆς Νορβηγίας πρὸ μιᾶς περίου ἔκανον ταπετηρίδες ἐνηγκαλισθησαν τὸν Χριστιανισμὸν, οἱ δὲ τῆς Σουηδίας πρὸ δύω. Δὲν εὑρίσκομεν πλέον παρ' αὐτοῖς ἴγνος τὴς ἀρχαῖς εἰδωλολατρικῆς θρησκείας. Δὲν υπάρχουσι πλέον τὰ μαγικὰ τύμπανα, διὸ διαμάγοι εἴσωρκιζον τὰ πνεύματα, κύτε λίθινα εἰδῶλα εἰς ἄδικον γονυκλιτῶς κατέθετε τὸ ἀνάθημα λευκοῦ καὶ ἄνευ κηλιδός τινος νέου ταράνδου. Ή παράδοσις τοῦ εὐαγγελίου ἔξηλειψεν ἀπάσας τὰς τάπατας ἀπὸ τὴν ἀμφιθεατρὰν καὶ τὴν δεισιδαιμονίαν. Βικαστον γειμῶνα εἰς ιεραπόστολοι διδάσκουσι τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τὰ παιδία τῶν Λαπώνων. Ήδη εἰσερχόμενὸς τις εἰς μίαν τῶν πηλίων τούτων ὑγρῶν καλύθων ἡ τὴν κεκαπνισμένην σκηνὴν βλέπει εἰς τὴν θέσιν ἐφ τοῦ ἀλλοτε ἐφείνετο τὸ γονδρὸν σύμβολον τῆς εἰδωλολατρείας, βιβλίους θρησκευτικάς.

A.

διατηρήσῃ ἐπὶ πολὺ τὴν μεταξὺ τῶν δύο βασιλείων εἰρήνην τὴν δὲ Ἀνναν κατέστησε δυστυχῆ. Λουδοβίκος δὲ Π'. οὐδὲλως ἦτο διατεθειμένος νὰ υποκύψῃ εἰς τὰ θιληγητὰ καὶ τὴν ὥραιότητα, ἐνῶ, ἄλλως, ὑπετάσσετο εὐκόλως εἰς τὴν πειθῶ διότι διὰ φύσει ἀδυνάτου χαρακτηρίσεις, καὶ τοι ἀμιρός δρθῆς κρίσεως ἐνεπιστεύτο πλειότερον εἰς τοὺς εὐγενούμενούς αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν σύζυγον. Οἱ Ρισχελὲς ἀναδάς τὴν ὑπουργικὴν ἔδραν, κατεγίνετο μετὰ μεγίστης ἐπιμονῆς νὰ καταβάλῃ πάντα τὸν δυνάμενον νὰ βλάψῃ αὐτὸν; καὶ φεύγεινος τὴν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν τοῦ συνδρομήν τῆς διστίσης, οὐδὲν παρημέλησεν ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀνίκανον πρὸς πάσαν ἀντίπραξιν. Η Ἀννα τῆς Αὐστρίας ἦτο ἀγαθὴ, γενναῖα καὶ εὐπροσήγραφος χαρακτηρίσεις, ἀλλ' ὑπερήρανος, διὸ καὶ ἐνέμιζεν διὰ δὲν ὥφειλε νὰ ὑποκύψῃ σύτε τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως δυτικέστερον τῆς, ὡς μὴ ἔχοντος οὐδεμίαν πρὸς αὐτὴν ἐμπιστούντην, σύτε τὴν ὑπὲρ τῆς εἰκογενείας τῆς ἀφοσίωτιν, καθ' ἓν καιρὸν τὰ δύο ταῦτα Κράτη ἤσαν διηρημένα ἐνεκα τοῦ μεταξὺ τῶν ὑπάρχοντος πολέμου. Οἱ Ρισχελὲς ὠφεληθεὶς ἀπὸ τινὰς λέγους διαφυγόντας τὴν δυταρεστημένην σύζυγον, ἐνέσπειρεν εἰς τὸν φύσει φιλοποπτον Λουδοβίκον τοῦ Π'. τὴν ἰδέαν διὰ τὴν Βασιλείαν μετέσχεται τοῦ Σαλαΐ. Καθ' ἔλας δημως τὰς πιθανότητας ἡ σύνωμοτία αὐτῇ δὲν ἀπέδειπεν εἰκῇ τὸν ὑπουργόν ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκχεισθεῖσι τὸν Βασιλέα τὸν ἐπεισαν διὰ προστίθεντο νὰ βίψωσιν αὐτὸν τὸν θρόνον, νὰ τὸν κηρύξωσιν ἀνίκανον καὶ νὰ συζεύξωσι τὴν σύζυγον αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Γάστωνος τῆς Αὐρηλίας. Εἰς τὴν τελευταίαν τάττην κατηγορίαν ἡ Ἀννα ἀπεκρίθη διὰ « δλίγον θήθελεν ὠφεληθῆ ἐκ τῆς » τοιωτῆς μεταλλαγῆς, ὥστε δὲν ἔπραττε τοιεῦτον « μέγα ἔγκλημα, ἐνεκα κύτισαν συμφέροντος. » Απάντησις δρθεστάτη διότι διὰ τὸν Γάστωνον είχεν δλιγωτέραν τοῦ Λουδοβίκου Π'. σταθερότητα χαρακτηρίσεις στερεύμενος ἐπὶ τούτοις καὶ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ. Οἱ Ρισχελὲς δὲ καίτοι γινώσκων διὰ δὲν ἡδύνατο οὐδεμίαν κατὰ τῆς βασιλίσσης νὰ προσάγῃ ἀπέδειξιν, ἐγίνωσκεν εὐχή τὸν ἐποίον της τοιωτῆς ὑπόνοια τὴν ἡδύνατο νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Βασιλέως. Ακολούθως ἐκατηγόρησε τὴν Ἀνναν ὡς ἀντιποκριτικούμενην μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Γαλλίας, ἀνάγκασας αὐτὴν ν' ἀπολογηθῇ ἐνώπιον τοῦ καργελαρίου περὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς με τὰς ἔνεας Δυνάμεις. Αἱ δὲ καταθέσεις αὐτῆς ἀπέδειξαν διὰ εἰχε μὲν δλῆν τὴν ἀπερισκεψίαν γινακίδες προσελθηθεῖσης τὴν φιλοτιμίαν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῆς δὲν ἐξήχθη ἡ ἐλαχίση ἔνθειξις, διὰ ἐπειδεύλευτο τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας. Επου δὲν εἶχεν ἐπιβρέστην διὰ ταπεινομένη καὶ παραμελουμένη πάντοτε ὑπὸ τοῦ εὐζύγου εὐτῆς. Βύτυχή της σύμπτωσις ἡδύκασε τοὺς ἐχθρούς της νὰ σεβούσωσιν αὐτῆν. Μείασα ἔγκυος, τὴν δὲ Σεπτεμβρίου 1638 ἐγέννησε Λουδοβίκον τὸν ΙΔ., διὰ εὐζύγου αὐτῆς Λουδοβίκου Π'. ἀποδιώσας δλίγον κατέπιν τοῦ Καρδιναλίου Ρισχελέη θήθελησεν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ νὰ περιορίσῃ τὴν ἔουσιαν τῆς βασιλίσσης ἀλλὰ μέλις ἔκλεισε τοὺς δρθαλμούς τοῦ καὶ τὸ Συνέδριον (Parlement) ἡγύρωσε τὴν διαθήκην, διὰ δὲν Ἀννα περιεβλήθη μὲ τὸ κληροδότημα τῆς Ἀντιβασιλείας τοῦ Κράτους καὶ τὴν κηδεμονίαν τῶν τέκνων της.

Οὐδὲν τοσοῦτον διδάσκει τὸν ἀνθρώπον ἐσσον διευγία καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ στρέψῃ πρὸς ἔαυτὸν ἀπαντας τοὺς διαλογισμούς του διότι διαθήκην, διὰ δὲν ἡ βασιλίσσα ἀν καὶ εἶχε μυρίας αἵτις τοῦ ν' ἀποστέρεσται τὴν μηνήν τοῦ Ρι-

ANNA II ΑΥΣΤΡΙΑΚΗ (1).

Η Ἀννα τῆς Αὐστρίας ἦτο πρωτότοκης θυγάτηρος Φιλίππου τοῦ Β'. βασιλέως τῆς Ισπανίας· τὴν δὲ 13 Δεκεμβρίου 1615 ὑπανδρεύθη Λουδοβίκον τὸν Π'. βασιλέα τῆς Γαλλίας· Ο γάμος εὗσε, ξεστὶς ἀνέτρεψε πᾶσαν τὴν πολιτικὴν Ἐξρήσου τοῦ Δ', δὲν ἡδύνητο νὰ

(1) Ἀννα τῆς Αὐστρίας ἦτο τῆς ἀποίας καταχωρούμενην τὴν εἰκόνα καὶ τὴν βιογραφίαν εἰναι διειστηρίας μηδιστόσημα Οἱ τρεῖς σωματοφύλακες ἀναφερούμενη βασιλέας τῆς Γαλλίας καὶ εὐζύγης Λουδοβίκου τοῦ Π'.

εγενέσθη, ἐθεώρησε μολαταῖς τα κάθηκεν ἔσω τῆς γὰρ διατρήσης τὰ ὑπὸ αὐτοῦ θεωρεθετήσατα, διότι αὐτὴ τοῦτο μόνον ἐνθυμεῖτο διὰ τὸ Ρισχελέον ἐκράτανε τὴν βασιλείην ἕξουσίαν· διὸ καὶ μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ ἐθεώρει εἰκόνα τινα τοῦ Καρδιναλίου εἰπεν· «Ἐὰν τώρα ἔτη ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἥθελεν εἰσθαι παρά ποτε ἰσχυρός· διότι ή βασιλισσα ἀνελογίζετο μᾶλλον τὰς ἐκδουλεύσεις, διὸς ἥδυνατο τις νὰ πράξῃ ὑπὲρ τοῦ Κράτους, παρὰ τὰς πρὸς αὐτὴν γενομένας· καὶ φοβουμένη μὴ προδοθῇ ὑπὸ τῶν μεγιστάνων, δοῖς εἶχον συμφέρον νὰ καταστρέψωσι τὴν πολιτικὴν τοῦ Ρισχελέον, ἀνέθεσεν αὐτῆς τὴν ἐμπιστούμην εἰς τὸν Μαζαρίνον. διτις, ὡς ἔνος, δὲν ἥδυνατο νὰ ἐλπίσῃ ἀληθῆ ὑποστήριξιν εἰμὴ πάρ’ αὐτῆς καὶ μόνον. Ἡ τοιάντη δὲ διαγωγὴ τῆς "Αγνας μητρὸς Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'., δικαίως συνεχριθῇ μὲ τὴν Βλάγκας τῆς Καστιλίας, μητρὸς τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου ως πρὸς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς βασιλείας τοῦ μίσου της. Ἡτον ἀδύνατον ἡ ἐπὶ τῆς ὑπουργείας τοῦ Ρισχελέως σχηματισθεῖσα ἀντιτολίτευσις νὰ μὴ ἐπιδείξῃ τὴν δυσαρέσκειάν της. Οὐδέποτε οἱ Γάλλοι ὑπέκυψαν ἔκουσίως. Ἀντιβασιλεὺς ἔξι Ισπανίας καὶ Ἰταλὸς πρωθυπουργός, ἀνεκάλουσιν εἰς τὴν μνήμην τῶν Γάλλων τοὺς δυστυχεῖς καιροὺς τῆς Αἰγατερίνης καὶ τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων· καὶ τοῦτο ἤρξει νὰ διερεθίσῃ τὴν ἀντιπολίτευσιν. Οἰκονομικοὶ τινὲς συνδυασμοὶ, ἐνεργηθέντες ὑπὸ τινῶν Ἰταλῶν, ἤρξαν νὰ προσαλέσωσι τὴν ἐπίδειξιν τῶν δυσαρεστημένων, διθεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἥρχισαν αἱ ταραχαὶ καὶ οἱ πόλεμοι τῆς Σφενδόνης· ἐποχῆς ἀξιομνησούντου, καθ’ ἧν δλα τὰ κόρματα συνηγώθησαν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι· γὰ λάβωσι μὲρος εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πατρίδος των, σύδεν δύμως συνέλαβε τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φέρῃ νεωτερισμόν τινα. Οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχοντες προεπάθουν νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν παλαιὰν μοναρχίαν, ἡ βασιλίσσα δύμως ἐπέμενε νὰ διατηρήσῃ αὐτὴν δύπως τὴν κατέστησε δι Ρισχελέον. Ἄφ’ ἔτερου τὸ Συνέδριον δόσαν αὐτῇ τὸν ἀντιβασιλείαν ἐνόμιζεν διτις εἴχε τὸ δικαιώματα νὰ κανονίσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ βασιλικοῦ συμβουλίου. Ὁ λαός, εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν κολακεύσμενος, ἐθεώρει φίλους τοὺς φωνακούντας κατὰ τῶν φρόνων, πλησίνων εὐχαρίστως, διὰ νὰ καταβάλῃ τὸν Μαζαρίνον, πλειότερα ἀφ’ δσα ὁ ὑπουργὸς οὗτος τῷ ἐπέβαλε ποτέ. Ἐν τούτοις εἴτε δι Μαζαρίνος ἔθριμδευε, εἴτε δι μέγας Κονδὲ ἡ καὶ αὐτὸς ὁ Καρδινάλιος τοῦ Ρέτη, ἡ ἐπάνοδος τῆς ἀπολύτου ἔξουσίας κατέστη ἀναπόφευκτος, διότι οὐδεὶς τῶν ἀρχηγῶν τούτων διελογίσθη ποτὲ νὰ καταστρέψῃ τὸ ἔργον τοῦ Ρισχελέον. Πρέπει νὰ πεισθῶμεν περὶ τούτου, διποτες ἐννοησμένων ἀπάτας τὰς μεταξὺ τῶν διαφόρων κομμάτων γενομένας μεταβολάς, καὶ διατί οἱ μᾶλλον κατὰ τῆς αὐλῆς ἐρεθισμένοι ἐπανήρχοντο πρὸς αὐτὴν, ἀμα αὐτὴ ἐκολάκευε τὰς ἀτομικὰς αὐτῶν φιλοδοξίας. Ἡ Λύγα τῆς Αύστριας προεσφέρθη μὲ θάρρος καὶ ἐπιμονῆς, δι’ ὧν οὐ μόνον ἐλαμπρώθη, ἀλλὰ καὶ προσείλκυσεν εἰς ἔσω τὴν μέχρι τοῦ θανάτου της, τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'.

Ἡ βαθυτάτη λύπη ἡ βασιλεὺς οὗτος κατὰ τὸν θάνατόν της ἡσθάνθη, τὰ δάκρυα ὅσα ἔχουσε εἰς ἐπιστολάς, διασα κατὰ τὴν λυπήραν ἐκείνην στιγμὴν ἔγραψε, ἀρκοῦσα νὰ δικαίωσωσι τὴν βασιλίσσαν κατὰ τῶν προσφεισῶν αὐτῇ κατηγοριῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ' κατὰ τῶν θριστικῶν περὶ τῆς διαγωγῆς της ὅμηρην, ἐν καιρῷ τῶν πολιτικῶν περισπασμῶν.

Καὶ πραγματικῶς εἰδομεν τὴν Ισπανίαν ἐνουμένην μετὰ τῶν ταραχῶν ἀνταποκρινομένων μὲ τὸ Συνέδριον τῶν Παρισίων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν κατηγορθεῖσαν ταύτην βασιλίσσαν ὡς προτιμήσασαν τὰ συμφέροντα τῆς Ισπανίας, ἀπὸ τὴν δόσαν τῆς Γαλλίας. Αλλ’ ἡ βασιλίς αὐτῇ κατώρθωσε νὰ κατασθέσῃ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἀγενούματος παραχωρήσεως, καὶ παρέδωκεν εἰς τὸν πρωτότοκον μέσον τῆς τὴν ὑπὸ αὐτῆς ἐνισχυθεῖσαν ἔξουσίαν. Αὕτη φρεδόμησε τὴν λαμπράν Βικτηλίαν τῆς Βαλ-δε-Γράς ἡτοις ἐπιδεικνύει ἀρκούντων τὴν διὰ τὰς τέκνας φιλοκαλίαν τῆς ἀγαπωμένην καὶ σεβομένην ὑπὸ τῶν τέκνων της, τὸ πλείστον τῆς ημέδας καταγινομένη εἰς ἔργα θεάρεστα ἀπέθανε ἀπὸ καρκίνου τὴν 20 Ιανουαρίου 1666· ἐν ἡλικίᾳ ἑδομήκοντα τεσσάρων ἐτῶν. Πάντες γινώσκουσι τὶ ἀπεκρίθη εἰς τὸν καρδινάλιον Μαζαρίνον θελήσαντα νὰ ἐμβαθύνῃ τι αὐτῇ ἐφρόγει περὶ τοῦ ἔρωτος Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. διτις νέος ἔτη ὧν, ἥράσθη μιᾶς τῶν ἀνεψιῶν τοῦ ὑπουργοῦ τούτου, προσποιούμενος διτις ἐφοβεῖτο γάμου τοιούτον· Ἐὰν δι Βασιλεὺς ἥδυνατο νὰ πράξῃ τὸ τοιούτον ἀτόπημα, ἥψελον ὅμοιον μὲ τὸν δευτερότοκον υἱόν μου τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς δλοκλή·» ρου τοῦ ἔθους, κατὰ τοῦ βασιλέως καὶ καθ’ ὑμῶν. »Ἡ βασιλίσσα αὐτῇ τοσοῦτον ὑπηρήφανος διὰ τὴν θέσιν της, ἀκλόνητος εἰς τὴν δυστυχίαν καρτερὰ εἰς τὰ πρὸ τοῦ θανάτου της ἀλγή, ἐπεριποιεῖτο τόσον πολὺ τὸν ἔαυτόν της, ὡστε δι καρδινάλιος Μαζαρίνος τῇ ἐλεγε· «Κυρία ἐὰν ὑπάγετε εἰς τὴν κόλασιν» θέλει εἰσθαι αἰτία τὸ δι τὸν κατακλίνεσθε ἐπὶ συνδόνων ἐκ πανίου Ολλανδικοῦ. Ὅγαπα ὑπὲρ τὸ δέον τ’ ἄνθη, καὶ δὲν ἥδυνατο νὰ ὑποφέρῃ τὴν θέαν τῶν ῥόδων. σύτεκνη τὴν ἐπὶ χάρτου εἰκόνα αὐτῶν. Ἐν καιρῷ τῶν ταραχῶν τῆς Σφενδόνης, προσεβλήθη διδιωτικὸς αὐτῆς βίος, πλὴν εἴναι εὔκολος νὰ ἐνγονῇ δι λόγος κατὰ τὰς ἐμφυλίους διχονοίας· δι συκοφαντία καὶ δι ὡμότης εἴναι τότε παρεπόμενα ἀφευκτα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΡΟΓΗΡΟΣ.

Διώ γαῖται, δι μὲν Ισπανίδες, δι διτερος Γάλλος ἡσαν αἰδηροδέσμοις ἐν Ἀλγερίᾳ δι πρώτος ἐκαλεῖτο Αντώνιος, Ρογήρος ἡτοι τὸ σὸνμα τοῦ συναγιμαλῶτου του. Κατὰ τύχην εἰς τὴν αὐτὴν διωρισμένοι ἐργασίαιν εἰχοῦσι πρὸς ἀλλήλους φιλίαν στενήν, ἐν ἦ εὑρισκον ταραμυθίαν τῶν δυστυχιῶν, ἀνακούφισιν τοῦ ἐπαχθοῦς βάρους τῶν ἀλύσεων, καὶ ἀναψυχήν τινα τῶν σκληροτέρων πόνων.

Ο Αντώνιος λοιπὸν καὶ δι Ρογήρος ἀπῆλαυον πάσας τὰς ἥδυνάς της φιλίας, αἰσθήματος κατὰ δυστυχίαν διλήγοντος ἐγγνωμένου παρὰ τῶν ἀνθρώπων· διεκοίνουν ἀλλήλους τὰς δόδυνας καὶ λύπας των συνδιελέγοντο περὶ τῆς σίκογενειας των, τῆς πατρίδος των, καὶ τῆς χαρᾶς, ἡν ἐμελλον γὰ αἰσθανθῶσιν, ἐὰν ποτὲ ἐλευθεροῦντο· συνέχλαιον τέλος ἐγαγκαλίζομένοι, καὶ ἦ ἀνακούφισις αὐτῇ, δι δι τὸν δεῖπνοτε θερμάς πρὸς τὸν Υψίστον ἀνέπειρον εὐχαριστίας, ἥρκει αὐτοῖς, σπως ὑποσέρωσι τὴν δυσλείαν καὶ τοὺς κέπους εἰς τοὺς ἐποιεῖσθαις ήσαν καταδεικνυμένοι.

Συνειργάζοντο εἰς τὴν κατασκευὴν δρεινῆς τινος διδοῦ δι Ισπανίδες ισταται, καταβιέλαξι τοὺς ἀπηρδημένους